

Zāļu pārbaudes sistēmas ieviešanai Veselības ministrijas iestādēm nepieciešami papildu 150 000 eiro

[Ziņu aģentūra LETA](#) □ 23.aug

<https://nra.lv/latvija/255218-zalu-parbaudes-sistemas-ieviesanai-veselibas-ministrijas-iestadem-nepieciešami-papildu-150-000-eiro.htm>

©f64

Lai ieviestu medikamentu verifikācijas sistēmu Veselības ministrijas (VM) iestādēs, nākamgad nepieciešami apmēram 150 000 eiro, liecina valsts sekretāru sanāksmē izsludinātie grozījumi, kas saistīti ar Eiropas Savienības (ES) regulas par zāļu verifikāciju prasību ieviešanu Latvijā.

Zāļu drošuma pārbaude Latvijas zāļu verifikācijas sistēmā iespējama ar skeneri, mobilo tālruni, kā arī bez maksas ar datoru. Vienlaikus ārstniecības iestādes, kurās drošuma pārbaude būs jāveic lielā apmērā, visticamāk, to darīs ar skeneri, kas lielai daļai iestāžu jau ir pieejams.

Kā norāda VM, izmaksas par zāļu drošuma pazīmju ieviešanas sistēmas izveidošanu uz vienu ārstniecības iestādi gadā ir 10 000 eiro, bet VM ir valsts kapitāla daļu turētāja 14 kapitālsabiedrībās, turklāt sistēmas ieviešana nepieciešama arī Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestā, radot ietekmi 150 000 eiro apmērā.

Papildus finansējuma piešķiršanu paredzēts izskatīt Ministru kabinetā kopā ar visu ministriju un centrālo valsts iestāžu iesniegtajiem prioritāro pasākumu pieteikumiem gadskārtējā valsts budžetā.

Vienlaikus ministrija norāda, ka turpmākajos gados ārstniecības iestādes zāļu verificācijas sistēmas uzturēšanu nodrošinās sava finansējuma ietvaros.

Ministrija aprēķinājusi, cik jaunā sistēma varētu izmaksāt arī aptiekām. Ņemot vērā, ka viena skenera aptuvenās izmaksas ir 100 līdz 1000 eiro, aptuvenās izmaksas visām aptiekām kopā veidotu no 80 700 eiro tikai attiecībā uz skenera iegādi. Vienlaikus aprēķinos nav ietvertas izmaksas saistībā ar programmatūru un tās uzturēšanu, kā arī izmaksas saistībā ar cilvēkresursiem, jo lielu apjomu zāļu verificēšanai var rasties vajadzība pēc papildu cilvēkresursiem, norāda VM.

VM prognozē, ka saistībā ar ES regulas prasību ieviešanu izmaksas un slogs palielināsies aptiekām, ārstniecības iestādēm, zāļu vairumtirgotājiem un zāļu ražotājiem. Vienlaikus pacientiem, kuri iegādāsies recepšu zāles aptiekās, jaunā kārtība nekādas izmaiņas vai papildizmaksas neradīs, uzskata ministrija.

Pēc VM paustā, Zāļu valsts aģentūrai un Veselības inspekcijai administratīvais slogs, tiesības un pienākumi, kā arī veicamās darbības saistībā ar jaunajām prasībām būtiski nemainīsies. Latvijā verificācijas sistēmu izveido, uztur un pārvalda biedrība "Latvijas zāļu verificācijas organizācija".

Jau ziņots, ka nākamā gada 9.februārī visā Eiropā spēkā stāsies jauna regula par zāļu verificāciju, kas paredz, ka turpmāk medikamentu ražotāji marķēs visus zāļu iepakojumus ar unikālu kodu, bet pirms zāļu nodošanas pacientiem aptieku un ārstniecības iestāžu uzdevums būs medikamentus pārbaudīt jeb verificēt. Regulas būtība ir nodot pacientam zāļu ķēdes pēdējā posmā pārbaudītu un drošu medikamentu. Regula nepieciešama, jo Eiropā pieaugot zāļu viltojumu apmērs, kas apdraud pacientu veselību un dzīvību.

Vairākas organizācijas kritizējušas ministrijas īstenoto pieeju, ieviešot regulas prasības. Organizācijas norāda, ka ministrija iecerējusi, ka tikai 28% no ārstniecības iestādēm Latvijā veiks regulā noteikto zāļu verificāciju, tāpēc pastāvēt risks, ka pacienti varēs saņemt nelegālas un nedrošas zāles, apdraudot iedzīvotāju veselību. Arī "Sorainen" zvērināta advokāte Ieva Andersone paudusi, ka plašais izņēmumu skaits neesot saskaņā ar ES regulu, kurā aicināts izņēmumus vienmēr piemērot šauri, pretēji cietīšot regulas pamatprincips - vienota sistēma visā ES un pēc iespējas mazāka iespēja apiet zāļu verificēšanu.

Vienlaikus VM norādījusi, ka, ieviešot jauno ES regulu par zāļu verificēšanu, vēlas izvairīties no pārmērīgu prasību izvirzīšanas. Tāpat ministrija nepiekrīt, ka izņēmumi tiek piemēroti pārāk plaši un nav saskaņā ar ES regulu, jo tā pieļaujot, ka piegādes ķēdes gals dažādās dalībvalstīs var būt organizēts atšķirīgi.